

1.1. Mezilidské vztahy

Šachový kroužek, odehrávající se v mateřských školách, napomáhá k rozvíjení mezilidských vztahů. Sociální skupina vytvořená z dětí dané mateřské školy se adaptuje nejenom na lektora šachu, ale také na samotné děti (děti jsou z různých tříd).

Chceme-li významu mezilidských vztahů hlouběji porozumět, musíme nyní obrátit pozornost ke dvěma skutečnostem:

- 1) Mezilidské vztahy se realizují v interakcích a komunikacích
- 2) Mezilidské vztahy nejsou jenom něčím, co se týká nás a lidí kolem; interakce a komunikace není jenom děním mezi jedincem a někým druhým – vztahy, resp. komunikace také do jedince vrůstají, transformují se do skladby jeho osobnosti a podmiňují jeho niterný život (HELUS, 2004, str.127)

Význam šachu pro rozvoj mezilidských vztahů:

- Interakce – navazování nových přátelství mezi dětmi, dospělým (šachový kroužek jako nová sociální skupina – vybírají si, vedle koho si sednou, s kým si zahrají šachovou hru); interakce během šachové hry (děti diskutují nad tahy, napovídají si, domlouvají se a spolupracují);
- Komunikace – vzájemné dorozumívání, respektují druhého, při problému řeší dohodou nebo pomocí dospělého (děti se hádají, kdo je na tahu, kdo jak vzal figuru);
- Uvědomování si výchovných prvků - ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, (když si dítě nemůže vzpomenout na správné postavení figur, tahy jednotlivých figur), napodobují dospělého (fixuje chování, řeč lektora šachu), dodržují dohodnutá pravidla (respektuje tahy figur).

1.2. Matematické představy

Šachový kroužek, odehrávající se v mateřských školách, napomáhá k rozvíjení matematických představ pro svou logickou podstatu.

Cílem rozvíjení základních matematických představ u dětí předškolního raného školního věku je získávat zkušenosti a objevovat vztahy mezi objekty okolního světa; utvářet a

rozvítet počátky logického myšlení, podněcovat tvořivé myšlení a samostatnost při řešení problému a formovat základní matematické operace. (ŠIMÍČKOVÁ, 2008, str. 61)

Význam šachu pro rozvoj matematických představ:

- Třídění – nacházejí vlastní třídění (při rozdělení království na bílé a černé, třídění figur podle tvaru)
- Porovnávání – učí se rozhodnout, čeho je stejně, méně (porovnávání bodů jednotlivých figur, figur na šachovnici)
- Uspořádání – učí se rozpoznávat, který prvek je první, poslední (podle rozestavení figur na šachovnici, v číselné řadě)
- Číselná řada – učí se vytvářet elementární početní představy (při braní figur si ověřují jejich sílu a prospěšnost)